МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

12.01.2016 № 8

**Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
03 лютого 2016 р.
за № 184/28314**

Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти

{Назва із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}

{Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки
№ 624 від 06.06.2016
№ 635 від 24.04.2017
№ 955 від 10.07.2019
№ 160 від 10.02.2021
№ 165 від 15.02.2023
№ 1276 від 09.09.2024
№ 1213 від 05.09.2025*}*

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про загальну середню освіту» та з метою приведення власних нормативно-правових актів у відповідність до законодавства **НАКАЗУЮ**:

1. Затвердити Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньоїосвіти, що додається.

{Пункт 1 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}

2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства освіти і науки України від 20 грудня 2002 року № 732 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму

навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08 січня 2003 року за № 9/7330 (із змінами).

3. Управлінню зв’язків з громадськістю та забезпечення діяльності Міністра (патронатна служба) (Загоруйко Ю.А.) в установленому порядку зробити відмітку у справах архіву.

4. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенко Ю.Г.) забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України у встановленому законодавством порядку.

5. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

6. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П.К.

Міністр **С.М. Квіт**

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Міністра фінансів України Р.П. Качур

Міністр соціальної політики України П. Розенко

Перший заступник
Міністра охорони здоров'я України О. Павленко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
12.01.2016 № 8
(у редакції наказу
Міністерства освіти
і науки України
від 10 лютого 2021 року № 160)

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
03 лютого 2016 р.
за № 184/28314

ПОЛОЖЕННЯ
про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок організації здобуття повної загальної середньої освіти (далі - здобуття освіти) за індивідуальною формою, що здійснюється закладами загальної середньої освіти та іншими закладами освіти, які провадять освітню діяльність на певному рівні повної загальної середньої освіти (далі - заклади освіти), або батьками, іншими законними представниками здобувачів освіти, які не досягли повноліття (далі - батьки, інші законні представники).

2. Заклади освіти відповідно до законодавства та своїх установчих документів можуть організовувати здобуття освіти за індивідуальною формою (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем).

Для забезпечення індивідуальної форми здобуття освіти можуть використовуватися технології дистанційного навчання відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224.

Організація здобуття освіти за індивідуальною формою може здійснюватися на будь-якому рівні повної загальної середньої освіти за винятком випадків, передбачених цим Положенням.

Організація здобуття освіти за індивідуальною формою у закладах професійної (професійно-технічної) і фахової передвищої освіти, які забезпечують здобуття повної

загальної середньої освіти, здійснюється з урахуванням особливостей щодо форм здобуття освіти, визначених спеціальними законами.

3. Інформація про індивідуальну(і) форму(и) здобуття освіти, що забезпечується(ються) закладами освіти, оприлюднюється на їх вебсайтах (за їх відсутності - на вебсайтах засновників закладів освіти).

4. Зарахування осіб до державних і комунальних закладів загальної середньої освіти на індивідуальну форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх із таких закладів освіти здійснюється відповідно до пунктів 4, 5, 8, 10, 11, 12 розділу I, розділу III, пункту 1 розділу IV Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016. Особливості подання документів для зарахування (переведення) здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти визначаються розділами II, IV цього Положення.

Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів загальної середньої освіти (крім приватних і корпоративних) на індивідуальну форму здобуття освіти, переведення та відрахування їх із таких закладів освіти здійснюється відповідно до Порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів загальної середньої освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 серпня 2018 року № 831, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 16 серпня 2018 року за № 945/32397.

Порядок зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти до приватних і корпоративних закладів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти визначається засновником(ами).

Зарахування осіб до закладів професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, які забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, здійснюється відповідно до законодавства.

5. Заклад освіти може організовувати здобуття освіти за індивідуальною формою незалежно від місця проживання особи.

Зарахування до закладу освіти на індивідуальну форму здобуття освіти проводиться зазвичай до початку навчального року.

Переведення здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти може відбуватися протягом навчального року, але не пізніше ніж за 3 місяці до проведення річного оцінювання результатів навчання здобувачів чи державної підсумкової атестації (далі - атестація). Таке обмеження не застосовується для переведення на педагогічний патронаж.

Для осіб, які здобували чи здобувають освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на тимчасово окупованій території України або в населених пунктах, території здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях на період здійснення зазначених заходів (далі - неконтрольована територія) або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим

надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, зарахування (переведення) на екстернат здійснюється протягом усього календарного року.

Зарахування осіб до закладу освіти для здобуття освіти за індивідуальною формою може здійснюватися незалежно від наявності вільних місць у класі.

Зарахування (переведення) на індивідуальну форму здобуття освіти здійснюється зазвичай на навчальний рік.

6. Облік здобувачів освіти за індивідуальною формою здійснюється відповідно до Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 року № 684.

7. Керівник закладу освіти, в якому організовано індивідуальну форму здобуття освіти, забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти шляхом:

розроблення індивідуальних навчальних планів та індивідуальних програм розвитку (у разі потреби);

організації та проведення консультацій (у разі потреби) та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти (далі - оцінювання);

надання доступу здобувачам освіти до безоплатного користування підручниками, навчальними посібниками та іншою літературою бібліотечного фонду, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною інфраструктурою закладу освіти тощо.

Керівник закладу освіти здійснює контроль за виконанням педагогічними працівниками та здобувачами освіти індивідуальних навчальних планів, індивідуальних програм розвитку.

Керівник закладу освіти ознайомлює здобувачів освіти, їх батьків, інших законних представників (одного з них) із порядком організації відповідної індивідуальної форми здобуття освіти (у тому числі з порядком і періодичністю оцінювання), визначеним цим Положенням та іншими актами законодавства у сфері загальної середньої освіти.

8. Індивідуальний навчальний план розробляється у порядку, визначеному Законом України «Про повну загальну середню освіту».

Батьки, інші законні представники здобувачів освіти, які проживають на неконтрольованій території або території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, карантин, а також у разі настання інших обставин, які об’єктивно унеможливлюють відвідування закладу освіти, можуть надіслати скановану копію підписаного ними індивідуального навчального плану будь-якими засобами зв’язку (факсом, електронною поштою тощо).

Індивідуальним навчальним планом можуть визначатися форми та засоби оцінювання.

9. До розроблення індивідуального навчального плану, індивідуальної програми розвитку для осіб з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту за індивідуальною формою, можуть залучатися фахівці, які відповідно до законодавства забезпечують психолого-педагогічний супровід таких осіб.

10. При організації індивідуальної форми здобуття освіти оцінювання, у тому числі атестація, здійснюється відповідно до законодавства у сфері загальної середньої освіти та особливостей, визначених цим Положенням.

Для здобувачів освіти за індивідуальною формою оцінювання може відбуватися разом з іншими здобувачами освіти відповідного класу за розкладом, визначеним закладом освіти, або окремо від них.

Заклади освіти забезпечують ознайомлення здобувачів освіти з переліком питань, за якими здійснюється оцінювання.

Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану (за його наявності).

Завдання для оцінювання складає заклад освіти з урахуванням очікуваних результатів навчання (відповідно до освітньої програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) (далі - навчальні предмети), а також особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом (за його наявності).

Результати оцінювання фіксуються в окремому журналі або у класному журналі, що містить розділ/додаток для обліку навчальних занять та оцінювання при організації індивідуальної форми здобуття освіти (крім результатів оцінювання, що проводиться у випадку, зазначеному в підпункті 2 пункту 2 розділу II цього Положення).

Результати оцінювання та рекомендації батькам, іншим законним представникам щодо організації подальшого навчання зазначаються у свідоцтві досягнень.

11. За результатами річного оцінювання та/або атестації здобувача освіти педагогічна рада закладу освіти може прийняти одне з таких рішень:

1) про продовження здобуття освіти за індивідуальною формою - у разі встановлення рівня результатів навчання здобувача освіти не нижче середнього;

2) про переведення здобувача освіти на інституційну форму здобуття освіти - у разі встановленння початкового рівня результатів навчання або непроходження здобувачем освіти річного оцінювання та/або атестації без поважних причин з одного або кількох навчальних предметів (інтегрованих курсів) (переведення здійснюється на одну з інституційних форм здобуття освіти, обрану повнолітнім здобувачем освіти або одним з батьків, інших законних представників).

Підпункт 2 цього пункту не застосовується до здобувачів освіти, які із поважних причин (стан здоров’я, збройний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном, на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття в закладі освіти.

12. Видача документів про освіту встановленого зразка, у тому числі з відзнакою, та відзначення успіхів здобувачів освіти за індивідуальною формою (нагородження похвальними листами, грамотами тощо) здійснюється відповідно до законодавства.

II. Екстернатна форма здобуття освіти (екстернат)

1. Екстернат може організовуватися для осіб, які:

1) із поважних причин (стан здоров'я, збройний конфлікт, проживання (перебування) за кордоном (для громадян України), на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану тощо) не можуть відвідувати навчальні заняття в закладі освіти або не можуть пройти річне оцінювання;

2) не завершили здобуття певного рівня повної загальної середньої освіти в закладі освіти та/або не мають результатів річного оцінювання з окремих навчальних предметів та/або атестації;

3) є громадянами України, які здобували або здобувають повну загальну середню освіту за кордоном (в закладах освіти інших країн);

4) є іноземцями, особами без громадянства, які постійно проживають чи тимчасово перебувають в Україні, у тому числі біженцями, особами, яким надано тимчасовий чи додатковий захист в Україні, та особами, які звернулися із заявою про визнання біженцем або про надання додаткового чи тимчасового захисту, особами, які утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства;

5) прискорено опанували або бажають прискорено опанувати зміст навчальних предметів одного або декількох класів (рівнів повної загальної середньої освіти);

6) самостійно опанували або бажають самостійно опанувати зміст окремих навчальних предметів за певний клас;

7) засуджені до довічного позбавлення волі;

8) є іноземцями і постійно проживають за кордоном, але бажають здобути освіту в приватних закладах освіти України.

2. Екстерном є особа (незалежно від віку), зарахована (переведена) на екстернат для:

1) самостійного засвоєння освітньої програми протягом навчального року та проходження річного оцінювання та/або атестації;

2) проходження лише річного оцінювання та/або атестації.

Складання індивідуального навчального плану при організації екстернату обов'язкове лише у випадку, визначеному в підпункті 1 цього пункту.

В умовах воєнного стану в Україні індивідуальні навчальні плани (у разі їх складення) здобувачів освіти за екстернатною формою можуть передбачати вивчення навчальних предметів (інтегрованих курсів) українознавчого компонента для осіб, які проживають (перебувають):

{Пункт 2 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

на тимчасово окупованій території України відповідно до типової освітньої програми для навчання на рівнях повної загальної середньої освіти осіб, які проживають або

проживали на тимчасово окупованій території України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України;

{Пункт 2 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

за кордоном та здобувають освіту в очній (денній) формі в суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном, відповідно до типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України.

{Пункт 2 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

3. У заяві про зарахування (переведення) на екстернат зазначається підстава відповідно до пункту 1 цього розділу. До заяви додається(ються) відповідний(і) документ(и), що підтверджує(ють) наявність такої підстави (крім підстав, зазначених у підпунктах 5, 6 пункту 1 цього розділу).

Заяву про зарахування на екстернат може особисто подати неповнолітня особа, яка виїхала із неконтрольованої території або з населеного пункту на лінії зіткнення в супроводі родичів або будь-яких інших повнолітніх осіб, які не є її законними представниками.

Особи, які проживають на неконтрольованій території або території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, можуть подати скановану копію заяви будь-якими засобами зв'язку (факсом, електронною поштою тощо).

Особи, зазначені у підпунктах 2, 6 пункту 1 цього розділу, зазначають у заяві навчальні предмети, з яких необхідно пройти річне оцінювання та/або атестацію екстерном.

4. Зарахування особи, яка не має документів (копій документів), що підтверджують наявність попередньо здобутого рівня освіти або результатів оцінювання, здійснюється після оцінювання її результатів навчання за певний клас (рівень повної загальної середньої освіти). Оцінювання проводить заклад освіти, в якому організовується екстернат, на підставі заяви (за формою згідно з додатком 1 до цього Положення) особи, яка подавала заяву про зарахування (переведення) на екстернат.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання результатів навчання складається за формою згідно з додатком 2 до цього Положення (далі - протокол оцінювання).

В умовах воєнного стану в Україні річне оцінювання та державна підсумкова атестація (у разі проведення) може здійснюватися упродовж наступного навчального року на підставі письмового звернення до закладу загальної середньої освіти одного з батьків чи інших законних представників (особисто у разі досягнення повноліття).

{Пункт 4 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

У такому випадку учням, які завершили навчання у дев'ятому / одинадцятому класах, за підсумками визнання результатів навчання видається свідоцтво про базову середню освіту / свідоцтво про повну загальну середню освіту. Додаток до відповідного свідоцтва видається за результатами річного оцінювання та державної підсумкової атестації (у разі проведення) з урахуванням результатів навчання, визнаних закладом освіти у Порядку визнання на рівнях повної загальної середньої освіти результатів навчання, здобутих шляхом формальної та/або неформальної освіти у суб'єктів освітньої діяльності, розміщених за кордоном, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 23 червня 2025 року № 734.

{Пункт 4 розділу II доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

5. Для осіб, які бажають самостійно опанувати зміст окремих навчальних предметів (відповідно до підпункту 6 пункту 1 цього розділу), екстернат може організовуватися в поєднанні з однією з інституційних форм, сімейною (домашньою) формою, педагогічним патронажем. Таке поєднання здійснюється без переведення здобувача освіти на екстернат, на підставі особистої заяви повнолітнього здобувача освіти або одного з батьків, інших законних представників (за формою згідно з додатком 3 до цього Положення).

У таком випадку проведення річного оцінювання з навчальних предметів, які опановувалися за екстернатом, здійснюється в порядку, визначеному пунктом 4 цього розділу.

6. Екстерни складають річне оцінювання та атестацію.

Річне оцінювання проводиться з усіх навчальних предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми.

Результати річного оцінювання оформлюються протоколом оцінювання.

7. Оцінювання проводиться, як правило, до закінчення навчального року.

Для екстернів, які здобували або здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, оцінювання може проводитися протягом усього навчального року.

Протягом одного навчального року екстерн може пройти оцінювання за один або кілька класів у межах одного або декількох рівнів повної загальної середньої освіти.

8. Екстерни, які здобували або здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, для отримання відповідних документів про освіту проходять річне оцінювання та атестацію відповідно до законодавства.

9. Екстерни, які проживають або проживали на неконтрольованій території або території населених пунктів на лінії зіткнення, можуть одночасно пройти атестацію за рівні

базової та профільної середньої освіти. У такому випадку оцінювання здійснюється у такий спосіб:

за рівень базової середньої освіти результати річного оцінювання визначаються відповідно до освітньої декларації та зазначаються у додатку до відповідного документа про освіту як результати атестації з відповідних навчальних предметів (освітня декларація заповнюється екстерном за формою згідно з додатком 4 до цього Положення без зазначення навчальних предметів «Українська мова», «Українська література», «Історія України», «Географія», «Основи правознавства», «Захист України»);

за рівень профільної загальної середньої освіти екстерни складають річне оцінювання та атестацію на загальних підставах.

III. Сімейна (домашня) форма здобуття освіти

1. Сімейна (домашня) форма може бути організована для осіб віком до 18 років, батьки, інші законні представники яких виявили бажання організовувати освітній процес самостійно з урахуванням здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду своїх дітей, для забезпечення їх індивідуального темпу засвоєння освітньої програми.

Батьки, інші законні представники здобувачів освіти можуть на договірних засадах залучати до організації здобуття освіти за сімейною (домашньою) формою інших суб'єктів освітньої діяльності, у тому числі суб'єктів, які забезпечують здобуття неформальної освіти.

В умовах воєнного стану в Україні індивідуальні навчальні плани можуть передбачати вивчення навчальних предметів (інтегрованих курсів) українознавчого компонента для осіб, які проживають (перебувають):

{Пункт 1 розділу III доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

на тимчасово окупованій території України відповідно до типової освітньої програми для навчання на рівнях повної загальної середньої освіти осіб, які проживають або проживали на тимчасово окупованій території України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України;

{Пункт 1 розділу III доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

за кордоном та здобувають освіту в очній (денній) формі в суб'єктів освітньої діяльності, що розташовані за кордоном, відповідно до типової освітньої програми для навчання дітей, які виїхали з України внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації і здобувають освіту одночасно в закладах освіти країни перебування та України, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України.

{Пункт 1 розділу III доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

2. Батьки, інші законні представники обирають заклад освіти, до якого зараховується дитина для здобуття освіти за сімейною (домашньою) формою.

Заклад загальної середньої освіти за територією обслуговування не може відмовити в зарахуванні особи на сімейну (домашню) форму здобуття освіти (територія обслуговування визначається відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016).

3. Для запобігання порушень прав дітей та забезпечення виконання обов'язків батьків, інших законних представників заклад освіти інформує відповідну службу у справах дітей про зарахування (переведення) здобувачів освіти на сімейну (домашню) форму.

4. Для спостереження за навчальним поступом здобувачів освіти батьки, інші законні представники можуть використовувати портфоліо, в якому фіксуються результати навчання.

5. Здобувачі освіти за сімейною (домашньою) формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію.

За бажанням одного з батьків, інших законних представників здобувача освіти, який навчається за Державним стандартом початкової освіти, завердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87 (далі - Державний стандарт початкової освіти), індивідуальним навчальним планом може бути визначено проведення оцінювання додатково (більше двох разів на рік). Таке оцінювання проводиться як формувальне та відбувається шляхом спостереження за здобувачем освіти у різних видах навчальної діяльності або за допомогою інших засобів формувального оцінювання.

Для здобувача освіти, який навчається за Державним стандартом початкової освіти, формувальне та підсумкове оцінювання відбувається за спільної участі педагогічного працівника та одного з батьків, інших законних представників може бути організовано в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти.

Навчальний час для проведення формувального оцінювання визначає заклад освіти відповідно до підпункту 1 пункту 2 розділу V цього Положення, але не більше ніж 4 навчальні дні упродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм).

IV. Педагогічний патронаж

1. Педагогічний патронаж може бути організовано для:

1) осіб, які здобувають початкову, базову середню освіту і проживають (перебувають) у селах і селищах (у разі, якщо загальна кількість учнів одного року навчання не дозволяє утворити клас, у тому числі на рівні початкової освіти - з'єднаний клас (клас-комплект);

{Підпункт 1 пункту 1 розділу IV в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 1276 від 09.09.2024}

2) осіб, які перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я або яким надається реабілітаційна допомога у стаціонарних умовах (якщо такі особи не можуть

відвідувати навчальні заняття у класах, створених безпосередньо за місцем лікування або надання реабілітаційної допомоги);

3) осіб, які за станом здоров'я не можуть здобувати повну загальну середню освіту за денною формою (відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров'я або медичного висновку про стан здоров'я дитини за формою, затвердженою Міністерством охорони здоров'я України);

4) осіб, взятих під варту або засуджених до позбавлення волі на певний строк, для яких організовується здобуття освіти відповідно до законодавства (у разі якщо кількість здобувачів освіти не дозволяє утворити клас);

5) дітей-біженців, дітей, чиї батьки, інші законні представники звернулися із заявами про визнання біженцями або особами, які потребують захисту, дітей іноземців та осіб без громадянства, які утримуються в пунктах тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства;

6) дітей, які проживають (перебувають) на тимчасово окупованій території України.

{Пункт 1 розділу IV доповнено новим підпунктом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1276 від 09.09.2024}

Здобуття загальної середньої освіти у формі педагогічного патронажу не організовується, якщо кількість учнів не дозволяє утворити клас з дистанційною формою здобуття загальної середньої освіти (дистанційний клас). Таке обмеження не застосовується для учнів, які проживають (перебувають) на тимчасово окупованій території України.

{Пункт 1 розділу IV доповнено новим абзацом згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1276 від 09.09.2024; із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

2. Педагогічний патронаж організовується для осіб віком до 18 років (за винятком випадків, коли тривалість здобуття освіти осіб з особливими освітніми потребами було подовжено відповідно до законодавства).

3. Педагогічний патронаж передбачає:

надання освітніх послуг відповідно до потреб дитини та у формі, яка найбільш відповідає стану дитини та її індивідуальним можливостям;

можливість здобувача освіти періодично долучатися до учнівського колективу з метою соціалізації (у межах загальношкільних освітніх заходів);

взаємодію педагогічних працівників із закладами охорони здоров'я, закладами соціального захисту дітей, інклюзивно-ресурсними центрами;

контроль керівника закладу освіти за виконанням освітньої програми, яку опановує здобувач освіти.

4. Для зарахування (переведення) на педагогічний патронаж осіб, зазначених у підпунктах 2-5 пункту 1 цього розділу, до заяви додається документ, що підтверджує відповідні обставини.

5. Організацію педагогічного патронажу здійснюють педагогічні працівники закладу освіти.

6. За бажанням здобувача освіти та одного з батьків, інших законних представників (з відповідним зазначенням в індивідуальному навчальному плані) навчальні заняття, консультації, оцінювання можуть проводитися:

за місцем проживання здобувача освіти або в закладі освіти;

індивідуально або для групи здобувачів освіти.

7. Педагогічний патронаж для здобувачів освіти, які за станом здоров'я не можуть відвідувати заклад освіти і перебувають у закладі охорони здоров'я, організовується при найближчому за розташуванням до місця лікування закладі освіти, визначеному відповідним органом управління у сфері освіти. За наявності у такому закладі освіти групи здобувачів освіти, які проходять лікування або реабілітацію, у складі 5 і більше осіб навчання може здійснюватися у групі (за потреби - протягом навчального року). Контингент таких здобувачів освіти ураховується в статистичних звітах тих закладів освіти, у яких вони навчаються постійно та з яких вони не відраховуються. Результати виконання індивідуального навчального плану та результати оцінювання вказуються у довідці, що видає заклад освіти, який організовує педагогічний патронаж, за формою згідно з додатком 5 до цього Положення.

Педагогічний патронаж для здобувачів освіти, які за станом здоров'я не можуть відвідувати заклад освіти і перебувають удома, організовують заклади освіти, до яких вони зараховані.

8. Здобувачі освіти проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також атестацію відповідно до законодавства.

Формувальне оцінювання відбувається шляхом спостереження педагогічним працівником за здобувачем освіти у різних видах навчальної діяльності або за допомогою інших засобів формувального оцінювання.

V. Оплата праці педагогічних працівників, які здійснюють навчання здобувачів освіти за індивідуальною формою

1. Оплата праці педагогічних працівників закладів освіти за проведення навчальних занять за індивідуальною формою здобуття освіти, у тому числі з використанням технологій дистанційного навчання, здійснюється відповідно до законодавства у сфері освіти.

2. Для екстернів і здобувачів освіти за сімейною (домашньою) формою відводиться:

1) на проведення формувального, підсумкового (семестрового, річного) оцінювання - 1 навчальна година з кожного навчального предмета;

2) на проведення атестації в закладі освіти (якщо вона проводиться не разом з іншими здобувачами освіти відповідного класу):

з української мови або мови навчання національних меншин (диктант) - 1 навчальна година;

з інших навчальних предметів - 1 навчальна година з кожного навчального предмета у 1-4 класах, 2-3 навчальні години з кожного навчального предмета у 5-9 класах, 3 навчальні години з кожного навчального предмета у 10-11(12) класах.

3) на перевірку навчальних (письмових) робіт - 20 хвилин на кожну роботу з української мови або мови національних меншин, 30 хвилин на кожну роботу з інших навчальних предметів;

4) на проведення консультацій - 15 хвилин на одного здобувача освіти з кожного навчального предмета згідно з графіком, затвердженим керівником закладу освіти (але не більше ніж 3 години на навчальний предмет протягом навчального року).

3. Персональний склад педагогічних працівників, які здійснюють навчання за формою педагогічного патронажу, кількість навчальних годин для її організації визначаються наказом керівника закладу освіти відповідно до кількості навчальних предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми за умови виконання вимог державних стандартів освіти.

Оплата праці педагогічних працівників, які здійснюють навчання за формою педагогічного патронажу за навчальними предметами, визначеними наказом керівника закладу освіти, здійснюється з розрахунку:

{Абзац другий пункту 3 розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 165 від 15.02.2023}

для здобувачів освіти, зазначених упідпунктах 1, 4-6 пункту 1 розділу IV цього Положення:

{Абзац третій пункту 3 розділу V із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025}

5 годин на тиждень на кожного здобувача освіти 1-4 класів;

8 годин на тиждень на кожного здобувача освіти 5-9 класів;

12 годин на тиждень на кожного здобувача освіти 10-11(12) класів;

для здобувачів освіти, зазначених у підпунктах 2, 3 пункту 1 розділу IV цього Положення:

10 годин на тиждень на кожного здобувача освіти 1-4 класів;

14 годин на тиждень на кожного здобувача освіти 5-9 класів;

16 годин на тиждень на кожного здобувача освіти 10-11(12) класів.

4. У разі, якщо навчальні заняття, консультації, оцінювання проводяться не індивідуально, а для групи здобувачів освіти, оплата праці педагогічних працівників здійснюється відповідно до розрахунку не більше ніж на одного здобувача освіти.

{Положення в редакції Наказів Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}

Директор департаменту
загальної середньої
та дошкільної освіти **Ю.Г. Кононенко**

Додаток 1
до Положення про індивідуальну форму
здобуття повної загальної середньої освіти
(пункт 4 розділу II)

ЗАЯВА

{Додаток 1 в редакції Наказів Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}

Додаток 2
до Положення про індивідуальну форму
здобуття повної загальної середньої освіти
(пункт 4 розділу II)

ПРОТОКОЛ
оцінювання рівня результатів навчання

{Додаток 2 в редакції Наказів Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}

Додаток 3
до Положення про індивідуальну форму
здобуття повної загальної середньої освіти
(пункт 5 розділу II)

ЗАЯВА

{Додаток 3 в редакції Наказів Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}

Додаток 4
до Положення про індивідуальну форму
здобуття повної загальної середньої освіти
(пункт 9 розділу II)

ОСВІТНЯ ДЕКЛАРАЦІЯ
про завершення здобуття базової середньої освіти

{Додаток 4 в редакції Наказів Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}

Додаток 5
до Положення про індивідуальну форму

здобуття повної загальної середньої освіти
(пункт 7 розділу IV)

ДОВІДКА

{Додаток 5 в редакції Наказів Міністерства освіти і науки № 955 від 10.07.2019, № 160 від 10.02.2021}

Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти
Наказ; МОН України від 12.01.2016 № 8
Редакція від **28.10.2025**, підстава — z1524-25
Постійна адреса:
https://zakon.rada.gov.ua/go/z0184-16

Законодавство України
станом на 19.10.2026
чинний
z0184-16

Документи та файли

- Сигнальний документ — **f454238n349.doc** від 17.06.21 12:40, 30 кб
- Сигнальний документ — **f454238n350.doc** від 17.06.21 12:40, 38 кб
- Сигнальний документ — **f454238n351.doc** від 17.06.21 12:40, 30 кб
- Сигнальний документ — **f454238n352.doc** від 17.06.21 12:40, 38 кб
- Сигнальний документ — **f454238n353.doc** від 17.06.21 12:40, 28 кб

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 01.04.2016 — 2016 р., № 24, стор. 811, стаття 979, код акта 81210/2016